

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Datum
2022-08-31

Beteckning
Dnr: 22RS3213

Er beteckning

Regionens revisorer c/o PWC
Box 885
721 23 Västerås

Svar till revisorerna angående granskning av internkontroll i administrativa rutiner

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Örebro län genomfört en granskning av intern kontroll rörande hantering av statsbidrag. Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden inte helt säkerställer att den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag är tillräcklig.

Följande iakttagelser redovisas i revisionsrapporten:

Revisionsfrågor	Bedömning
Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?	Delvis Inarbetade arbetsrutiner finns både inom regionkansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Dokumenterade rutiner saknas.
Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar av statsbidrag?	Delvis , se ovan.
Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?	Delvis , se ovan.
Omfattas statsbidrag av nämndernas interna kontroll?	Nej Statsbidrag omfattas inte av den interna kontrollen, och har inte heller varit riskbedömda för internkontrollplaner.

Säkerställer nämnderna och regionstyrelsen att redovisning av statsbidrag sker enligt god redovisningssed?	Ja Inarbetade arbetsrutiner finns både inom regionkansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltning en som säkerställer redovisning enligt god redovisningssed.
--	--

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Upprätta styrande dokument som omfattar hantering av statsbidrag avseende beslut, ansökan och återrapportering.
- Överväga behovet av att införa internkontrollmoment som omfattar statsbidrag.
- Överväga behovet att förtydliga delegationsordningen avseende ansöka, rekvirera samt avstå statsbidrag.

Regionstyrelsens yttrande

Allmänt om statsbidrag

Staten ger kommuner och regioner både generella och riktade statsbidrag. Det generella statsbidraget utbetalas i samband med skattemedlen och behöver inte sökas. Det generella statsbidraget består av cirka 70 olika beslutade statsbidrag. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bevakar de generella statsbidragen och inkluderar dem i de prognoser över skatteintäkter och generella statsbidrag som SKR presenterar för regioner och kommuner. Regionkansliets ekonomistab stämmer av att utbetalda generella statsbidrag överensstämmer med SKRs lämnade uppgifter.

Hanteringen av riktade statsbidrag är inte lika strömlinjeformad. Antalet beslutade riktade statsbidrag till regioner uppgår i juni 2022 (avseende 2022) till 39 stycken, varav 27 avser hälso- och sjukvård. Avseende statsbidragen till hälso- och sjukvård sker ett samarbete mellan SKR och regeringen inom områden som båda parter har identifierat som särskilt viktiga för den fortsatta utvecklingen.

I överenskommelserna mellan SKR och regeringen preciseras villkoren för respektive statsbidrag. För 2022 finns 20 stycken överenskommelser. Ofta sluts dessa en bit in på det år som statsbidraget avser. För 2022 har 14 överenskommelser slutits under 2022, det senaste i juni 2022. Vidare ska statsbidragen i vissa fall rekvireras, medan de ibland betalas ut per invånare utan krav på återredovisning. Oftast ställs krav på någon form av återredovisning, i bland även delredovisning. Återredovisningarna kan handla om vad regionen gjort i forma av aktiviteter, volymtal, väntetider eller kostnader. Det finns således en flora av varianter vad gäller hantering av de riktade statsbidragen, vilka regionen inte kan påverka.

SKR företräder kommuner och regioner gentemot regeringen i bevakning av de generella statsbidragen samt i förhandlingar med regeringen om vilka villkor som ska gälla för de riktade statsbidragen. SKR informerar regelbundet kommuner och regioner om utfallet av de generella statsbidragen samt överenskomna villkor för de riktade statsbidragen.

Regionens hantering av riktade statsbidrag för finansiering av hälso- och sjukvård

Regionfullmäktige beslutade 2019 att inkomna riktade statsbidrag ska hanteras och tillfalla den nämnd eller nämnder vars verksamhet överenskommelsen berör.

Avseende av regeringen beslutade nya riktade statsbidrag har fullmäktige i verksamhetsplan med budget beslutat ge regionstyrelsen mandat att besluta om vilken nämnd som det nya statsbidraget ska tillfalla.

Med besluten ovan finns en eller flera ansvariga nämnder för respektive statsbidrag. Därefter har respektive nämnd ansvaret att i dess verksamhetsplan med budget budgetera statsbidragets intäkt och dess eventuella kostnadseffekt. Respektive nämnds förvaltning ansvarar därefter för att ansökan och att återrapportering sker utifrån de villkor som gäller för respektive statsbidrag.

Slutsatser

Regionstyrelsen anser att regionen har en tillfredsställande beslutskedja rörande riktade statsbidrag. De statsbidrag som ska sökas återfinns i berörd nämnds verksamhetsplan med budget. Nya beslutade statsbidrag under året fördelas via regionstyrelsen.

Regionstyrelsen anser att verkställigheten, att rekvirera och återrapportera till kammarkollegiet eller motsvarande, är att betrakta som verkställighet och ryms inom befintlig delegationsordning. Det kan dock finnas skäl att pröva om delegationsordningen ytterligare kan förtydligas gällande statsbidrag. Detta ska prövas i samband med att nya delegationsordningar utarbetas.

Av revisionsrapporten framgår att *"Inarbetade arbetsrutiner finns både inom Regionkansliet och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Dokumenterade rutiner saknas."* Regionstyrelsen är i det här fallet mycket tveksam till värdet av "en normal" rutinbeskrivning med syftet att ange hur riktade statsbidrag hanteras inom Region Örebro län. Denna rutinbeskrivning skulle behöva omfatta nära lika många exempel som antalet statsbidrag, ständigt behöva uppdateras och inte kunna ange något om hur nästa beslutade statsbidrag ska hanteras, då villkoren för detta inte kan förutses.

De administrativa insatserna för att hantera de riktade statsbidragen är redan idag betydande. Att dokumentera hanteringen av varje enskilt statsbidrag skulle göra administrationen än mer omfattande. Regionstyrelsen bedömer att värdet av sådana rutinbeskrivningar är lågt i relation till dess kostnad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 16 juni 2022 behandlat revisionsrapporten avseende behov av att ta upp statsbidragshanteringen i internkontrollplanen. I sitt svar anger nämnden att de och dess beredningar kontinuerligt får information om hur förvaltningen arbetar rörande statsbidragen. Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att det inte finns behov att införa ytterligare internkontrollmoment som omfattar statsbidragen. Nämnden bedömer att den organisation som förvaltningen har kring statsbidragen säkerställer att regionen följer statens intentioner med den styrning som statsbidragen innebär och att regionen inte förlorar pengar som regionen skulle ha möjlighet att få.

Regionstyrelsen vill till nämndens yttrande tillägga att hälso- och sjukvårdsnämnden har antagit en omfattande internkontrollplan. För 2022 omfattar den 22 olika risker. 28 åtgärder har formulerats och ska genomföras i syfte att minska dessa risker. Uppföljning sker på ett systematiskt sätt.

Regionstyrelsen vill dessutom framföra att det, utöver vidtagna åtgärder kopplat till IK-planen, rutinmässigt sker en så kallad "egen kontroll". Det innebär att verksamheter följer upp och utvärdera den egna verksamhetens resultat. I det avseendet är hanteringen statsbidragen ett bra exempel. Uppföljning av statsbidrag sker regelbundet på verksamhetsnivå, i beredningar, i nämnden och på regionnivå. Jämförelser sker med SKRs lämnade information, med andra regioner och med föregående års utfall.

Regionstyrelsens samlade uppfattning är att uppföljning och kontroll av statsbidragshanteringen, med hjälp av SKR och inom regionen, sker med den frekvens och i den omfattning som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet. Den interna kontrollen för hantering och redovisning av statsbidrag bedöms därmed vara tillräcklig.

För Region Örebro län

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör